

ماهنامه علمی تخصصی پایا شهر

ISSN ۲۹۸۰-۷۷۸۶

زمان چاپ: ۱۴۰۰/۰۳/۱۵

شماره مجوز مجله: ۸۰۴۰۰

علل گرایش دانش آموزان به رشته مکانیک خودرو در هنرستان

علیرضا حسنی اصل^۱، محمدامین علیمحمدی بزنجانی^۲، حسام معینی^۳، رضا چگینی^۴

۱- کارشناسی مکانیک خودرو، شهید چمران کرمان

۲- کارشناسی ارشد مکانیک، ولی عصر (عج) رفسنجان

۳- کارشناسی مکانیک، دانشگاه آزاد اسلامی واحد کرمان

۴- کارشناسی برق، دانشگاه آزاد قزوین

A.hasani@gmail.com

چکیده

این مقاله به بررسی علل و عواملی که باعث گرایش دانش آموزان به رشته مکانیک خودرو در هنرستان می‌شود، می‌پردازد. این تحقیق با هدف شناسایی عوامل روانشناختی، اجتماعی و فرهنگی که در تصمیم‌گیری دانش آموزان برای انتخاب رشته مکانیک خودرو تأثیرگذار هستند، انجام شده است. یافته‌های این مقاله نشان می‌دهد که گرایش دانش آموزان به رشته مکانیک خودرو در هنرستان به عوامل گوناگونی برمی‌گردد. از جمله این عوامل می‌توان به علاقه شخصی به تعمیق در دانش فنی، فرصت‌های شغلی و اقتصادی که این رشته ارائه می‌دهد، و همچنین تأثیرات خانوادگی و اجتماعی اشاره کرد. به عنوان مثال، برخی دانش آموزان از راهنمایی خانواده و معلمان، و همچنین تجربیات شخصی و مشاهدات از زندگی روزمره، به این تصمیم می‌رسند. همچنین، نتایج نشان می‌دهند که عواملی مانند اهمیت و جذابیت فناوری‌های جدید در صنعت خودروسازی، تأثیر بسزایی در جذب دانش آموزان به این رشته دارند. برای دانش آموزان، توانایی انجام کارهای عملی و کاربردی در زمینه تعمیر و نگهداری خودروها نقشی حیاتی در جذب آن‌ها به این رشته دارد. به طور کلی، این تحقیق نشان می‌دهد که گرایش دانش آموزان به رشته مکانیک خودرو در هنرستان تحت تأثیر ترکیبی از عوامل شخصی، اجتماعی و فرهنگی قرار دارد که نیازمند توجه و بررسی دقیق توسط مسئولان آموزشی و سازمان‌های مرتبط است.

کلمات کلیدی: هنرستان- دانش آموزان-مکانیک خودرو

ماهنامه علمی تخصصی پایا شهر

ISSN ۲۹۸۰-۷۷۸۶

۱- مقدمه

انتخاب رشته تحصیلی یکی از تصمیمات مهم و گاهی چالش برانگیز در زندگی دانش آموزان است که بر تبعات آینده‌ی شغلی و تحصیلی آن‌ها تأثیرگذار است. در حین این فرآیند، بسیاری از دانش آموزان به دنبال انتخاب رشته‌ای هستند که با علایق، استعدادها، و همچنین فرصت‌های شغلی و اقتصادی آن‌ها سازگار باشد. یکی از رشته‌هایی که در سال‌های اخیر به دلیل پیشرفت‌های فناوری و نیازهای رو به رشد صنعت خودروسازی، توجه بیشتری را به خود جلب کرده است، رشته مکانیک خودرو می‌باشد. در هنرستان‌ها، دانش آموزان با تنوعی از رشته‌های فنی و حرفه‌ای مواجه هستند که هر یک دارای ویژگی‌ها و فرصت‌های خاصی می‌باشند. انتخاب رشته مکانیک خودرو نیز در این دسته از رشته‌ها قرار می‌گیرد که با وجود فرصت‌های شغلی و اقتصادی جذابی که ارائه می‌دهد، به عنوان یکی از گزینه‌های مطرح برای دانش آموزان شناخته می‌شود. این مقاله با هدف بررسی عواملی که به گرایش دانش آموزان به رشته مکانیک خودرو در هنرستان منجر می‌شود، تهیه شده است. در این راستا، عوامل روانشناختی، اجتماعی و فرهنگی که در فرآیند تصمیم‌گیری دانش آموزان نقش دارند، مورد بررسی و تحلیل قرار خواهد گرفت. همچنین، اهمیت فناوری‌های نوین و توانایی‌های عملی در این رشته نیز مورد بررسی قرار خواهد گرفت تا عوامل مختلفی که در گرایش دانش آموزان به این رشته تأثیرگذار هستند، شناسایی گردد. این تحقیق به منظور ارتقاء اطلاعات و شناخت در مورد میزان جذابیت و موثر بودن این رشته برای دانش آموزان و نیز بهبود سیاست‌های تحصیلی و شغلی در این زمینه انجام شده است.

عوامل موثر بر تصمیم‌گیری دانش آموزان در انتخاب رشته مکانیک خودرو

در دنیای امروزی، صنعت خودروسازی به عنوان یکی از صنایع اساسی و پربازده جهانی شناخته می‌شود. تکنولوژی‌های پیشرفته، نیاز به تخصص فنی و مهارت‌های عملی در تعمیر و نگهداری خودروها، این صنعت را به یکی از پرفراز و نشیب‌های مهم اقتصادی تبدیل کرده است. این وضعیت، به طور مستقیم بر تصمیم‌گیری دانش آموزان تأثیر می‌گذارد، زیرا امکانات شغلی و پیشرفت‌های مربوط به این صنعت، آنان را به انتخاب رشته مکانیک خودرو در هنرستان ترغیب می‌کند.

علاوه بر این، نگرش جامعه به تخصص‌های فنی و حرفه‌ای نیز دچار تغییراتی شده است. در گذشته، شغل‌های فنی به عنوان گزینه‌های دومی برای دانش آموزان در نظر گرفته می‌شدند. اما امروزه، با توجه به نیازمندی‌های رو به افزایش بازار کار و ارزش‌گذاری بیشتر تخصص‌های فنی، این دیدگاه تغییر کرده و بسیاری از افراد به دنبال انتخاب رشته‌های فنی و حرفه‌ای هستند. در این شرایط، رشته مکانیک خودرو به عنوان یک گزینه جذاب و متناسب با نیازهای فعلی بازار کار، جلب توجه دانش آموزان را بیشتر کرده است.

با توجه به اهمیت ویژه‌ای که خودروها در زندگی روزمره دارند، توانایی انجام تعمیرات و نگهداری صحیح آن‌ها از اهمیت بسزایی برخوردار است. این نیاز موجب می‌شود که فراگیری مهارت‌های مرتبط با مکانیک خودرو به عنوان یک تخصص عملی و کاربردی، جذابیت بیشتری برای دانش آموزان داشته باشد.

ماهنامه علمی تخصصی پایا شهر

ISSN ۲۹۸۰-۷۷۸۶

با توجه به این تحلیل‌ها و تغییرات جامعه و بازار کار، مشخص می‌شود که علت گرایش دانش آموزان به سمت رشته مکانیک خودرو در هنرستان، نه تنها به دلیل فرصت‌های شغلی و اقتصادی، بلکه به دلیل موقعیت برجسته این صنعت در جامعه و نیازهای متنوع آن‌هاست.

علاوه بر فواید شغلی، رشته مکانیک خودرو برای دانش آموزان از دیگر مزایایی همچون ارتقای مهارت‌های عملی، توانایی حل مسائل فنی، و ایجاد ارتباط مستقیم با فناوری‌های نوین برخوردار است. این رشته، فرصتی مناسب برای دانش آموزان است که علاقه‌مند به یادگیری علوم فنی و فناوری هستند و می‌خواهند مهارت‌های عملی قوی را تجربه کنند.

همچنین، آموزش در رشته مکانیک خودرو امکان ارتقای شغلی و حرفه‌ای را برای فارغ‌التحصیلان این رشته فراهم می‌کند. با گذراندن دوره‌های آموزشی مرتبط و کسب مدارک معتبر، دانش آموزان می‌توانند به عنوان تکنسین‌های مکانیک خودرو در کارگاه‌های تعمیرات خودرو، کارخانجات تولیدی و یا خدمات فنی خودرویی فعالیت کنند و حتی امکان ایجاد کسب و کار خود را داشته باشند.

در نتیجه، درک عواملی که باعث گرایش دانش آموزان به رشته مکانیک خودرو می‌شود، مهم است تا سیاست‌های آموزشی و شغلی مناسب‌تری برای توانمندسازی این گروه از دانش آموزان اتخاذ شود و از طریق ارائه آموزش‌های عملی و تمرینات فنی، آمادگی آن‌ها برای ورود به بازار کار را بهبود بخشید.

همچنین، ارتقای شناخت عمیق دانش آموزان از فرصت‌های شغلی و پیشرفت‌های فنی در صنعت خودروسازی، می‌تواند به افزایش تمایل آن‌ها به انتخاب رشته مکانیک خودرو کمک کند. برنامه‌های آموزشی و اطلاع‌رسانی صحیح درباره مزایا و چالش‌های مرتبط با این رشته، می‌تواند دانش آموزان را به طور کامل با این زمینه آشنا کرده و از آن‌ها حمایت کند تا تصمیمی آگاهانه و موافق با توانمندی‌ها و علاقه‌هایشان بگیرند.

ایجاد فرصت‌های آموزشی عملی و کارآموزی در صنعت خودروسازی به دانش آموزان فرصت می‌دهد تا تجربه‌های واقعی در زمینه تعمیر و نگهداری خودروها کسب کنند. این تجربیات عملی، علاوه بر افزایش مهارت‌های فنی، به دانش آموزان امکان می‌دهد تا اطلاعات نظری خود را به صورت عملی واقعی در محیط کاربردی بکار ببرند و با اصول عملیاتی صنعت آشنا شوند.

در نتیجه، ایجاد شرایط و فرصت‌های مناسب برای آموزش و توسعه مهارت‌های عملی و تخصصی در زمینه مکانیک خودرو، می‌تواند به افزایش تعداد دانش آموزانی که به این رشته علاقه‌مند هستند، کمک کند و در عین حال، نیازهای روزافزون بازار کار را تامین نماید.

ماهنامه علمی تخصصی پایا شهر

ISSN ۲۹۸۰-۷۷۸۶

عوامل گرایش دانش آموزان به سمت رشته مکانیک خودرو در هنرستان

۱. علاقه شخصی و اهتمام به تکنولوژی: بسیاری از دانش آموزان به دلیل علاقه شخصی به تکنولوژی و ماشین‌آلات، به ویژه خودروها، به سمت رشته مکانیک خودرو جلب می‌شوند. این دانش آموزان احساس می‌کنند که آموزش در این رشته به آن‌ها این امکان را می‌دهد که به روزرسانی با فناوری‌های نوین و تکنیک‌های پیشرفته در دنیای خودروسازی داشته باشند.

۲. فرصت‌های شغلی: برای بسیاری از دانش آموزان، فرصت‌های شغلی بعد از فارغ‌التحصیلی از هنرستان یکی از مهم‌ترین عوامل در تصمیم‌گیری برای انتخاب رشته است. رشته مکانیک خودرو به عنوان یک رشته فنی و حرفه‌ای، فرصت‌های شغلی قابل توجهی در صنعت خودروسازی و خدمات فنی ارائه می‌دهد که می‌تواند جذابیت برای دانش آموزان باشد.

۳. نیاز به مهارت‌های عملی: برخی از دانش آموزان به دلیل تمایل به یادگیری مهارت‌های عملی و کاربردی، به رشته مکانیک خودرو علاقه‌مند می‌شوند. این دانش آموزان احساس می‌کنند که آموزش عملی در زمینه تعمیر و نگهداری خودروها، آن‌ها را برای ورود به بازار کار آماده می‌کند و امکان اشتغال در صنعت خودروسازی را برایشان فراهم می‌کند.

۴. تأثیرات خانوادگی و اجتماعی: تصمیم دانش آموزان برای انتخاب رشته تحصیلی ممکن است تحت تأثیر توصیه‌ها و پشتیبانی خانواده و اطرافیان قرار بگیرد. اگر خانواده یا افراد مهم در زندگی آن‌ها تجربه‌های موفق در زمینه مکانیک خودرو داشته باشند، احتمال انتخاب این رشته توسط دانش آموزان افزایش می‌یابد.

به طور کلی، عواملی مانند علاقه شخصی، فرصت‌های شغلی، نیاز به مهارت‌های عملی و تأثیرات خانوادگی و اجتماعی، می‌توانند به گرایش دانش آموزان به سمت رشته مکانیک خودرو در هنرستان موثر باشند.

۵. پیشرفت فناوری و اتوماسیون: با پیشرفت روز افزون فناوری در صنعت خودروسازی، تخصص در زمینه مکانیک خودرو تبدیل به یک نیاز ضروری شده است. دانش آموزان که به دنبال مهارت‌هایی هستند که با این پیشرفتات همگام باشند و به ایجاد و نگهداری خودروهای پیشرفته کمک کنند، به سمت این رشته جلب می‌شوند.

۶. رشد اقتصادی و نیاز به تکنسین‌های ماهر: رشد اقتصادی و توسعه صنعتی در بسیاری از کشورها، نیاز به تکنسین‌های ماهر در زمینه‌های فنی را بیشتر کرده است. بنابراین، دانش آموزان ممکن است به دنبال تحصیل در رشته‌هایی باشند که امکان اشتغال پایدار و رشد شغلی داشته باشند، و رشته مکانیک خودرو به عنوان یکی از این رشته‌ها مورد توجه قرار می‌گیرد.

۷. تأثیرات تبلیغات و رسانه‌ها: تبلیغات و رسانه‌های اجتماعی نقش مهمی در شکل‌دهی به دیدگاه و علاقه دانش آموزان نسبت به رشته‌های تحصیلی دارند. اگر برنامه‌های تلویزیونی، فیلم‌ها، یا تبلیغات آنلاین به نمایشگاه‌های

ماهنامه علمی تخصصی پایا شهر

ISSN ۲۹۸۰-۷۷۸۶

خودروسازی و صنعت مکانیک خودرو اختصاص داشته باشند و مهارت‌ها و شغل‌های مرتبط را به تصویر بکشند، احتمال افزایش گرایش دانش آموزان به این رشته افزایش می‌یابد.

۸. رقابت بین‌المللی و توسعه صنایع: با گسترش صنایع خودروسازی و رقابت شدید بین شرکت‌های بین‌المللی، نیاز به تکنسین‌های ماهر در تعمیر و نگهداری خودروها افزایش یافته است. این واقعیت می‌تواند دانش آموزان را به انتخاب رشته مکانیک خودرو ترغیب کند تا در این صنعت پررونق و با توسعه شرکت کنند و به رقابت جهانی پیوسته توجه کنند.

در نهایت، همه این عوامل می‌توانند به طور ترکیبی و تعاملی بر گرایش دانش آموزان به رشته مکانیک خودرو در هنرستان تأثیر بگذارند و در تصمیم‌گیری آن‌ها تأثیرگذار باشند.

۹. اهمیت حرفه‌ای شدن و ارزش‌های فرهنگی: در برخی فرهنگ‌ها، اهمیت دادن به مهارت‌های حرفه‌ای و تخصصی بسیار مهم است. این ارزش‌های فرهنگی می‌توانند دانش آموزان را به انتخاب رشته‌هایی مانند مکانیک خودرو که دارای مهارت‌های عملی و تخصصی هستند، ترغیب کنند.

۱۰. نیاز به خدمات تعمیراتی متخصص: با افزایش تعداد خودروها و پیچیدگی فنی آن‌ها، نیاز به تعمیرات متخصص و کارشناسی در این زمینه افزایش یافته است. دانش آموزان ممکن است از این نیاز مطلع شده و تصمیم به تحصیل در رشته مکانیک خودرو بگیرند تا بتوانند به عنوان تعمیرکاران ماهر در این صنعت فعالیت کنند.

۱۱. تأثیر تجربیات شخصی: تجربیات شخصی می‌توانند نقش مهمی در تصمیم‌گیری دانش آموزان نسبت به انتخاب رشته تحصیلی ایفا کنند. ممکن است تجربیات مثبت یا منفی دانش آموزان در زمینه مکانیک خودرو، آن‌ها را به سمت انتخاب این رشته هدایت کند یا از انتخاب آن منع کند.

۱۲. مشاهده تأثیر مستقیم بر زندگی روزمره: برخی دانش آموزان ممکن است مشاهده کنند که افرادی از اطرافیان‌شان که دارای مهارت‌های مرتبط با مکانیک خودرو هستند، به راحتی می‌توانند مشکلات فنی خودروها را حل کنند و درآمد خوبی داشته باشند. این تجربه ممکن است آن‌ها را به انتخاب این رشته تحصیلی ترغیب کند تا به تأمین نیازهای اقتصادی و شغلی خود بپردازند.

با توجه به این عوامل متنوع، گرایش دانش آموزان به سمت رشته مکانیک خودرو در هنرستان، به عنوان یک رشته فنی و حرفه‌ای با توجه به فرصت‌های شغلی، نیازهای اقتصادی و اهمیت اجتماعی آن، قابل توجه است.

مبانی نظری

۱. نظریه انتخاب شغلی: بر اساس نظریه‌های روانشناسی شغل، فرد در انتخاب شغل خود عملیاتی‌های شغلی، شرایط کار، و جوامع شغلی را در نظر می‌گیرد. انتخاب رشته مکانیک خودرو بر اساس تأثیرات محیط کاری و فرصت‌های شغلی می‌تواند از این نظریه پیروی کند.

ماهنامه علمی تخصصی پایا شهر

ISSN ۲۹۸۰-۷۷۸۶

۲. نظریه ارزش‌های شغلی: این نظریه بیان می‌کند که فرد به ارزش‌ها و نیازهای شغلی خود توجه می‌کند و بر این اساس رشته تحصیلی خود را انتخاب می‌کند. برای بسیاری از دانش‌آموزان، ارزش‌هایی مانند امنیت شغلی، درآمد، و رضایت شغلی در رشته مکانیک خودرو مهم است.

۳. نظریه روانشناسی علیت-نتیجه: این نظریه بیان می‌کند که فرد در تصمیم‌گیری خود تأثیرات مختلف را در نظر می‌گیرد و تصمیم‌گیری را بر اساس آن‌ها انجام می‌دهد. دانش‌آموزان در انتخاب رشته مکانیک خودرو ممکن است تأثیرات مثبتی نظیر تجربیات خانوادگی، اطلاعات فرهنگی، و نظرات افراد مهم در زندگی خود را در نظر بگیرند.

۴. نظریه تصمیم‌گیری رشدی: بر اساس این نظریه، فرد در تصمیم‌گیری خود از تجربیات گذشته، اهداف آینده، و توانایی‌های شخصی خود استفاده می‌کند. بسیاری از دانش‌آموزان ممکن است به دلیل علاقه به یادگیری مهارت‌های عملی و توانایی‌های فنی، به رشته مکانیک خودرو روی بیاورند.

۵. نظریه اجتماعی-اقتصادی: بر اساس این نظریه، تصمیم‌گیری فرد بر اساس شرایط اجتماعی و اقتصادی محیط اطراف او انجام می‌شود. برای برخی از دانش‌آموزان، فرصت‌های شغلی و اقتصادی در صنعت خودروسازی و تعمیرات خودرو جذابیت دارد و انتخاب رشته مکانیک خودرو را تحت تأثیر این نظریه قرار می‌دهد.

با توجه به این مبانی نظری، می‌توان بهترین راهکارها برای جذب و حفظ دانش‌آموزان در رشته مکانیک خودرو در هنرستان‌ها را شناسایی کرد و سیاست‌های مناسبی برای توسعه این رشته از لحاظ آموزشی و شغلی پیشنهاد داد.

۶. نظریه انطباق فرد با محیط: بر اساس این نظریه، فرد در انتخاب رشته تحصیلی خود به دنبال تطبیق با محیط اجتماعی و فرهنگی خود است. برای بسیاری از دانش‌آموزان، انتخاب رشته مکانیک خودرو در هنرستان نه تنها با توجه به علاقه و استعداد شخصی صورت می‌گیرد، بلکه به دنبال تطبیق با فرهنگ و شرایط اجتماعی و اقتصادی خود نیز است.

۷. نظریه تعادل بین کار و زندگی: بسیاری از دانش‌آموزان در تصمیم‌گیری برای انتخاب رشته مکانیک خودرو، به دنبال توازن بین کار و زندگی هستند. آن‌ها به دنبال رشته‌ای هستند که امکان اشتغال پایدار و آینده‌ای مطمئن را فراهم کند، اما در عین حال به آن‌ها اجازه بدهد تا از زندگی خود لذت ببرند و زمان کافی برای خانواده و تفریح داشته باشند.

۸. نظریه توسعه حرفه‌ای: بر اساس این نظریه، فرد در انتخاب رشته تحصیلی خود به دنبال رشد و پیشرفت حرفه‌ای است. دانش‌آموزانی که به رشته مکانیک خودرو علاقه‌مند هستند، امکاناتی را برای توسعه مهارت‌ها و دانش فنی خود می‌بینند که در آینده به آن‌ها کمک خواهد کرد تا به شغلی مطلوب و پردرآمد دست پیدا کنند.

ماهنامه علمی تخصصی پایا شهر

ISSN ۲۹۸۰-۷۷۸۶

۹. نظریه تعاملی فرد و محیط: این نظریه بیان می‌کند که انتخاب رشته تحصیلی فرد توسط تعامل بین وی و محیط اطرافش شکل می‌گیرد. بنابراین، فرهنگ محلی، نیازهای اقتصادی، و فرصت‌های شغلی محلی می‌توانند تأثیر زیادی در تصمیم دانش آموزان برای انتخاب رشته مکانیک خودرو داشته باشند.

با توجه به این مبانی نظری، می‌توان برنامه‌های آموزشی و راهبردهای تحصیلی طراحی کرد که به دانش آموزان در انتخاب رشته مکانیک خودرو در هنرستان‌ها کمک کنند و آن‌ها را در راه توسعه حرفه‌ای و شغلی خود راهنمایی کنند.

۱۰. نظریه انگیزش و هدف‌گذاری: بر اساس این نظریه، انگیزه‌ها و اهداف شخصی می‌توانند نقش مهمی در تصمیم‌گیری دانش آموزان برای انتخاب رشته تحصیلی داشته باشند. افرادی که به دنبال دستیابی به مهارت‌ها و دانش فنی در زمینه مکانیک خودرو هستند، ممکن است به دلیل انگیزه‌های شخصی مانند علاقه به تعمیر و نگهداری خودروها یا دستیابی به شغلی پردرآمد در این صنعت، به انتخاب این رشته برسند.

۱۱. نظریه فرهنگ سازمانی: بر اساس این نظریه، فرهنگ و ارزش‌های سازمانی می‌توانند بر تصمیم‌گیری فرد برای انتخاب رشته تحصیلی اثرگذار باشند. اگر فرهنگ مدرسه یا محیط هنرستان توجه زیادی به رشته مکانیک خودرو داشته باشد و این رشته را به عنوان یک فرصت شغلی مطلوب و ارزشمند معرفی کند، دانش آموزان ممکن است به انتخاب این رشته تحصیلی ترغیب شوند.

۱۲. نظریه تعادل زندگی و شغل: این نظریه بیان می‌کند که فرد در تصمیم‌گیری برای انتخاب رشته تحصیلی، به دنبال توازن مناسب بین زندگی شخصی و شغلی خود است. افرادی که به دنبال توازن بین زمان و انرژی صرف شده در مطالعه و کار کردن هستند، ممکن است به انتخاب رشته مکانیک خودرو برای دستیابی به شغلی با پردرآمد و امنیت شغلی برسند.

۱۳. نظریه توسعه منابع انسانی: بر اساس این نظریه، توسعه مهارت‌ها و دانش فنی فرد در راستای توسعه منابع انسانی و بهبود عملکرد واحد سازمانی است. به همین دلیل، تربیت کارکنان ماهر و متخصص در زمینه مکانیک خودرو از جمله اولویت‌های سازمان‌ها است که ممکن است بر تصمیم دانش آموزان برای انتخاب این رشته تحصیلی تأثیر بگذارد.

از این جهات، درک این نظریات و مبانی نظری می‌تواند به مدارس و مسئولان آموزشی کمک کند تا برنامه‌های آموزشی و تربیتی را به گونه‌ای طراحی کنند که دانش آموزان بهترین تجربه آموزشی و شغلی را در رشته مکانیک خودرو داشته باشند.

۱۴. نظریه اقتصاد رفتاری: بر اساس این نظریه، تصمیم‌گیری فرد برای انتخاب رشته تحصیلی به طور معمول تحت تأثیر عوامل اقتصادی و انگیزه‌های مربوط به مزایا و هزینه‌های مختلف است. از این لحاظ، فرصت‌های شغلی، درآمد مالی، و امکانات اقتصادی مرتبط با رشته مکانیک خودرو می‌تواند بر تصمیم دانش آموزان تأثیرگذار باشد.

ماهنامه علمی تخصصی پایا شهر

ISSN ۲۹۸۰-۷۷۸۶

۱۵. نظریه رابطه میان توقعات و انتظارات: بر اساس این نظریه، تصمیم‌گیری فرد برای انتخاب رشته تحصیلی به شدت تحت تأثیر توقعات و انتظارات او و اطرافیان قرار دارد. اگر انتظارات و توقعات اجتماعی و خانوادگی از دانش آموزان در خصوص انتخاب رشته مکانیک خودرو بالا باشد، احتمال انتخاب این رشته توسط دانش آموزان نیز افزایش می‌یابد.

۱۶. نظریه فرصت‌های شغلی و بازار کار: این نظریه مطرح می‌کند که تصمیم‌گیری فرد برای انتخاب رشته تحصیلی به شدت تحت تأثیر شرایط بازار کار و فرصت‌های شغلی موجود است. در صورتی که فرصت‌های شغلی در حوزه مکانیک خودرو فراهم و پررونق باشند، دانش آموزان ممکن است به انتخاب این رشته تحصیلی ترجیح دهند.

۱۷. نظریه پذیرش اجتماعی: این نظریه بیان می‌کند که تصمیم‌گیری فرد برای انتخاب رشته تحصیلی به شدت تحت تأثیر ارزش‌ها، باورها، و نگرش‌های اجتماعی او قرار دارد. اگر محیط اجتماعی و فرهنگی فرد به رشته مکانیک خودرو ارزش بدهد و آن را به عنوان یک رشته ارزشمند و پرمخارج قدرتمند برشمرده باشد، احتمال انتخاب این رشته توسط دانش آموزان افزایش می‌یابد.

۱۸. نظریه انعطاف‌پذیری و تغییرات شغلی: این نظریه بیان می‌کند که فرد در تصمیم‌گیری برای انتخاب رشته تحصیلی به دنبال انعطاف‌پذیری و توانایی سازگاری با تغییرات شغلی و بازار کار است. رشته مکانیک خودرو اغلب با توانایی‌های عملی و فنی که امکان تأمین شغل و پیشرفت حرفه‌ای را فراهم می‌کند، از این جهت جذابیت دارد.

۱۹. نظریه اثربخشی آموزش و یادگیری: این نظریه بیان می‌کند که تصمیم‌گیری فرد برای انتخاب رشته تحصیلی به شدت تحت تأثیر کیفیت و ارزش آموزش و یادگیری در آن رشته است. اگر دانش آموزان با کیفیت بالای آموزش عملی و تئوریک در زمینه مکانیک خودرو مواجه شوند، احتمال انتخاب این رشته تحصیلی توسط آن‌ها افزایش می‌یابد.

۲۰. نظریه مسئولیت اجتماعی: بر اساس این نظریه، تصمیم‌گیری فرد برای انتخاب رشته تحصیلی به شدت تحت تأثیر مسئولیت‌ها و تعهدات اجتماعی او نسبت به خانواده، جامعه، و محیط زیست است. انتخاب رشته مکانیک خودرو برای برخی از دانش آموزان ممکن است به دلیل تأمین نیازهای مالی خانواده یا تأمین امنیت شغلی برای آینده انجام شود.

۲۱. نظریه توسعه فردی و حرفه‌ای: بر اساس این نظریه، تصمیم‌گیری فرد برای انتخاب رشته تحصیلی به دنبال توسعه مهارت‌ها، توانایی‌ها، و دانش شخصی و حرفه‌ای او است. رشته مکانیک خودرو با ارائه مهارت‌های فنی و عملی که در زمینه تعمیر و نگهداری خودروها استفاده می‌شود، می‌تواند به توسعه فردی و حرفه‌ای دانش آموزان کمک کند.

با در نظر گرفتن این نظریات، می‌توان بهبود سیاست‌ها و برنامه‌های آموزشی را طراحی کرد تا دانش آموزان در انتخاب رشته مکانیک خودرو در هنرستان‌ها اطلاعات کافی و توانایی‌های لازم را بدست آورند. این اقدامات می‌تواند به

ماهنامه علمی تخصصی پایا شهر

ISSN ۲۹۸۰-۷۷۸۶

آن‌ها کمک کند تا بهترین تصمیم را برای آینده شغلی خود بگیرند و در مسیری که به توسعه حرفه‌ای و شخصی آن‌ها کمک می‌کند، پیش بروند.

روش تحقیق

در این پژوهش علت‌گرایش دانش‌آموزان به سمت رشته مکانیک خودرو در هنرستان نیز مورد بحث قرار می‌گیرد که از روش کتابخانه‌ای و مروری بر مطالعات انجام شده در این زمینه پرداخته شده است. تلاش پژوهشگران بر این بوده تا با استفاده از مطالعات انجام شده در این خصوص به جمع‌بندی و مرور مطالعات گذشته پرداخته شود.

نتیجه‌گیری:

با توجه به بررسی عوامل و مبانی نظری مورد بحث، می‌توان به نتیجه‌گیری‌های زیر دست پیدا کرد:

۱. دانش‌آموزان به دلیل علاقه به مهارت‌های عملی و تخصصی، انتخاب رشته مکانیک خودرو را در هنرستان‌ها ترجیح می‌دهند.
  ۲. نیازهای اقتصادی و شغلی مرتبط با صنعت خودروسازی و تعمیرات خودرو، دانش‌آموزان را به سمت انتخاب این رشته تحصیلی سوق می‌دهد.
  ۳. ارزش‌های فرهنگی و اجتماعی مرتبط با تخصص در زمینه مکانیک خودرو، نیز از جمله عواملی است که تصمیم دانش‌آموزان را در انتخاب این رشته متأثر می‌کند.
  ۴. فرصت‌های شغلی پردرآمد و پیشرفت حرفه‌ای در زمینه مکانیک خودرو، از دیگر دلایلی است که دانش‌آموزان را به سمت این رشته جلب می‌کند.
  ۵. عوامل محیطی و فرهنگی، انتظارات اجتماعی، توقعات خانواده و اهمیت توانایی‌ها و مهارت‌های فرد در جامعه نیز نقش مهمی در گرایش دانش‌آموزان به سمت رشته مکانیک خودرو در هنرستان‌ها دارند.
- بنابراین، عامل علاقه شخصی، نیازهای اقتصادی، ارزش‌های فرهنگی، فرصت‌های شغلی و پیشرفت حرفه‌ای، انتظارات اجتماعی، و محیط فرهنگی و اجتماعی به طور کلی می‌توانند به تصمیم دانش‌آموزان در انتخاب رشته مکانیک خودرو در هنرستان‌ها تأثیرگذار باشند.

ماهنامه علمی تخصصی پایا شهر

ISSN ۲۹۸۰-۷۷۸۶

منابع:

- ۱- سیف ، علی اکبر، ۱۳۷۶ف روان شناسی پرورشی (روان شناسی یادگیری و آموزشی) ، تهران ،انتشارات آگاه
- ۲- کدیور ، پروین ، ۱۳۸۲، روان شناسی تربیتی، تهران ف انتشارات سمت.
- ۳- رضوانی، طوبی، ۱۳۸۳، چند نکته ی آموزشی درباره فرآیند یاددهی - یادگیری ،نشریه ی ماهانه ی آموزشی - تربیتی پیوند، سازمان مرکزی انجمن اولیاء و مربیان ، شماره ی ۳۰۵، صص ۳۳ الی ۳۵.
- ۴- عباسی اول، نحوه ی تأثیر مدیریت معلم در جریان یاددهی - یادگیری ، تربیت ، ماهنامه پرورشی وزارت آموزش و پرورش، سال بیستم، شماره ۶، صص ۵۶ تا ۶۱